

Tavoitteet ja työsuunnitelma vuodelle 2026

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnissa kasvaa suomalaisen elämän edellytykset. Osaamme hyödyntää luontoa ja luonnonvarojamme kestäväällä tavalla. Olemme löytäneet ratkaisuja ja luomme uutta teknologiaa, tuotteita ja palveluja koko maailmalle korkeatasoisella tutkimuksella ja koulutuksella. Ääntämme ei voi ohittaa sillä suurin osa Suomea pitää huolta suomalaisista.

I. Yhteistyön taustaa

- Etelä-Savon maakuntaliitto, Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Lapin liitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Savon liitto ovat sopineet yhteistyöstä, jossa maakuntien liitot edistävät keskinäistä yhteistyötä
- 3) vahvistamalla EU-asioiden ja muuta niihin liittyvää edunvalvontaa ja hanketoimintaa,
 - 3) ylläpitämällä yhteistä EU-toimistoa Brysselissä ja vastaamalla sen hallinnosta ja talouden hoidosta sekä
 - 3) toteuttamalla yhteistä edunvalvontaa muissa yhteisesti sovitussa asioissa.

Tällä suunnitelmalla määritetään yhteinen, Itä- ja Pohjois-Suomen (IP) maakuntien tarpeista lähtevän yhteisen tekemisen sisältö vuonna 2026.

Itä- ja Pohjois-Suomen vuoden 2026 puheenjohtajamaakunta Lapin liitto johtaa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisen toiminnan valmistelua ja koordinoi siihen liittyvän päätöksentekoa ja toteutusta. Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat toimivat päätöksenteossa oman päätöksentekoprosessinsa mukaisesti ja toimeenpanevat sovitut päätökset maakunnissaan.

2. Yhteistyön painopisteet ja toteutus 2026

Tavoittemme on kasvattaa Itä- ja Pohjois-Suomen elinvoimaa ja ottaa kestävästi käyttöön alueen potentiaali. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen tekeminen on vahvuus – yhdessä olemme enemmän - suurin osa Suomea.

Vuoden 2026 toiminnan painopisteet ovat

- EU-monivuotiseen 2028–2034 rahoituskehukseen vaikuttaminen
- NSPA-tuen säilyttäminen
- Itäisen ja pohjoisen Suomen ohjelmien toimeenpano
- IP-alueen yhteisiin erityispiirteisiin liittyviin teemoihin (peruselinkeinot, metsät, ym.) vaikuttaminen kansallisesti ja EU:ssa
- IP-alueen eduskuntavaalitavoitteiden muodostaminen ja vaikuttaminen
- Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston ja alueiden välisen vuorovaikutuksen lisääminen

Muita yhteisiä edunvalvonnan ja vaikuttamisen teemoja vuodelle 2026 ovat:

- puhtaan energian investointien ja digisiirtymän edistäminen
- saavutettavuuden parantaminen mm. TenT-verkkoa kehittämällä (CEF-rahoitus)
- huoltovarmuuden, turvallisuuden, kaksoiskäytön ja sotilaallisen liikkuvuuden huomioiminen
- luonnon monimuotoisuuden ja ekologisen kestävyuden edistäminen
- luonnonvarojen jalostusarvon nostaminen ja sosiaalisen hyväksyttävyyden vahvistaminen
- koheesiopolitiikan tulosten kokoaminen ja hyödyntäminen

Maakunnan liittojen viestintä tukee yhteistyön tavoitteiden saavuttamista. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisiä tavoitteita tukevan viestinnän kokonaisuudesta vastaa IP-johtoryhmä. Viestinnän yhteistyötä tehdään maakuntien liittojen viestinnän vastuhenkilöiden verkostossa. Käytännön suunnittelemisesta ja toteuttamisesta vastaa puheenjohtajamaakunta.

EU-viestinnän suunnittelu ja valmistelut toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien viestijöiden ja IP EU-toimiston henkilöstön yhteisellä työpanoksella. Myös Itä- ja Pohjois-Suomen Europe Direct -tietopisteet tekevät tiivistä yhteistyötä EU-tiedottamisessa.

3. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö järjestetään IP-maakuntien yhteistyösopimuksen, vuoden 2026 painopisteiden ja IP:n EU-toimiston hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaisesti. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta käsittelee toimintavuonna 2026 sellaiset Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyöhön liittyvät asiat, jotka edellyttävät yhteispäätösmerkittelyä ja tekee esitykset yhteisten asioiden edistämisestä maakunnan liittojen päätettäväksi.

Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokoukset järjestetään vuonna 2026:

- Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokous 14.-15.1.2026 Levillä
- Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokous 28.4.2026 Helsingissä
- Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokous 9.12.2026 Helsingissä

Puheenjohtajamaakunta vastaa kokousten valmistelusta ja sovittaa kokoukset sekä Pohjois- että Itä-Suomen neuvottelukuntien kanssa. Itä-Suomen maakuntien puheenjohtajana toimii Etelä-Savon liitto, Lapin liitto toimii Pohjois-Suomen maakuntien puheenjohtajana.

4. Itä- ja Pohjois-Suomen EU- toimisto

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien EU-edunvalvontaa ja vaikuttamista Brysselissä toteuttaa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien ylläpitämä EU-toimisto. EU-toimiston nimi on *East and North Finland EU Office* ja se sijaitsee osoitteessa 24, Avenue Palmerston, 1000 Brussels.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston tehtävänä on alueen maakunnan liittojen tarpeista lähtevä EU-asioita koskeva tiedonhankinta, edunvalvonta ja toimeenpano. EU- ja NSPA-asioita koskeva valmistelu, maakuntien kansainvälisten hankeosallistumismahdollisuuksien edistäminen ja siitä tiedottaminen sekä erikseen määritettyjen tehtävien toimeenpano.

Vuoden 2026 Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston toiminta järjestetään IP-maakuntien toimintaa tukevalla tavalla ja hyväksytyn toimintasuunnitelman 2026 mukaisesti. Toimiston vuoden 2026 rahoituskehys ylläpidetään vuoden 2025 tasolla. EU-toimisto toteuttaa hyväksyttyä vuoden 2026 EU-edunvalvonnan ja vaikuttamisen vuosisuunnitelmaa.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto osallistuu vuonna 2026 tulevaisuuden NSPA-yhteistyötä ja näkyvyyttä parantavaan kehitysohjelmaan yhteistyössä Ruotsin ja Norjan NSPA-toimistojen kanssa.

Itä- ja Pohjois-Suomeen kohdistettu OECD:n valmisteleva NSPA-alueita koskeva selvitys on valmistunut 2025. Tehtyä työtä hyödynnetään NSPA-tason ja IP-alueen edunvalvontatyössä.

Tulokset linkitetään tukemaan EU:n koheesiopolitiikan ja rahoitussaannon edistämistyötä kansallisesti ja EU-tasolla.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto vastaa omaan toimintaan liittyvästä viestinnästä.

Johtoryhmä

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-tehtävien valmistelua ja toimeenpanoa varten toimii EU-toimiston johtoryhmä, jossa kutakin mukana olevaa maakunnan liittoa edustaa maakuntajohtaja. Johtoryhmän kokouksissa käsitellään EU-toimiston ajankohtaiset asiat, edunvalvonnan edistyminen, valmisteluryhmille annetut tehtävät sekä hallinnolliset asiat.

Johtoryhmän kokoukset järjestetään vuonna 2026 pääosin Teams-kokouksina seuraavasti:

- 9.1.2026 klo 08.00 Teams, huippukokouksen valmistelu
- 14.-15.1.2026 Huippukokous
- 27.2.2026 klo 8.00 Teams
- 27.3.2026 klo 8.00 Teams
- 14.4.2026 klo 08.00 Teams
- 5.-6.5.2026 Brysselin kokous ja edunajamisohjelma (tbc)
- 27.5.2026 klo 08.00 Teams
- 12.6.2026 klo 08.00 Teams
- 14.8.2026 klo 08.00 Teams
- 29.-30.9.2026 Brysselin kokous ja edunajamisohjelma (tbc)
- 30.10.2026 klo 08.00 Teams
- 27.11.2026 klo 08.00 Teams IP-neuvottelukunta valmistelu

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston johtaja vastaa IP-johtoryhmän kokousten valmistelusta ja sihteerin tehtävistä sekä päätösten toimeenpanosta. Edunvalvontamatkat valmistellaan yhteistyössä.

Johtoryhmä voi järjestää puheenjohtajan johdolla myös muita, IP-asioiden valmisteluun liittyviä kokouksia.

5. Verkostot

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat toimivat aktiivisesti NSPA-toiminnan kehittämiseksi, verkostoa hyödynnetään edun ajamisessa. IP:n EU-toimisto tukee toiminnallaan tätä tavoitetta. Vuoden 2026 NSPA-vuosikokous järjestetään Lapissa.

Syksyllä 2023 maakuntien hyväksymä Itä- ja Pohjois-Suomen älykkään erikoistumisen strategiaa hyödynnetään IP-alueen edunvalvonnassa.

ARP-ryhmä varautuu toimimaan toimintavuonna 2026 Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisten kannanottojen, lausuntojen ja esitysten valmistelijana omalla toimialallaan. ARP-ryhmän puheenjohtajana toimiva puheenjohtajamaakunnan kehittämisjohtaja esittelee valmistelun aina pyydettäessä johtoryhmälle kokouksessa.

Metsäryhmän työskentelyä jatketaan puheenjohtaja maakunnan johdolla ja EU-toimiston valmisteluun pohjautuen.

6. Muut asiat

Tämä vuoden 2026 työsuunnitelma on hyväksytty Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimiston johtoryhmässä 5.12.2025.

Itä- ja Pohjois-Suomen puheenjohtajamaakunnan puolesta,

Hannu Takkula
maakuntajohtaja

Päivi Ekdahl
kehittämisjohtaja